

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * Εἰς τὸν πρῶτον χρόνον τῆς ἐπαναστάσεως εἴχαμε μεγάλην δύνασιν, καὶ ὅλοι ἐτέρεχαμε σύμφωνοι· δὲ ἔνας ἐπήγανεν εἰς τὸν πόλεμον, δὲ ἀδελφὸς του ἐφερεν τὸν ζύλα, ή γυναικά του ἔζυμων, τὸ παιδί του ἐκουβαλοῦσε ψώμι καὶ μπαρούτοβολο εἰς τὸ στρατόπεδον. Ἀλλ' ή δύνοντας καὶ ἡ πρώτη προθυμία δὲν ἐβάσταξαν πολύ. Ἡρχισεν ή διχόνοια. Καὶ τοῦτο ἐγίνετο, ἐπειδὴ δὲν εἴχαμεν ἔναν ἀρχηγὸν καὶ μίαν κεφαλήν. Ἀλλὰ ἔνας ἐμπαίνεν Πρόεδρος ἦταν μῆνες, ἐστηκόντει δὲ ἄλλος καὶ τὸν ἔρριγνε, καὶ ἐκάθετο αὐτὸς ἄλλους τόσους· καὶ ἔτζι, δὲ ἔνας ἤθελε τοῦτο, καὶ δὲ ἄλλος τὸ ἄλλο. Ἰσως δύοις ἥθελαμεν τὸ καλό, πλὴν καθένας κατὰ τὴν γνώμην του. Ὅταν προστάζουνε πολλοί, ποτὲ τὸ σπῆτη δὲν κτίζεται, οὔτε τελειώνει. Οἱ ἔνας λέγει, διτὶ ή πόρτα πρέπει νὰ βλέπῃ εἰς τὸ ἀνατολικὸν μέρος, δὲ ἄλλος, εἰς τὸ ἀντικρυνόν, καὶ δὲ ἄλλος εἰς τὸν βορέαν, σὰν νὰ ἥτο τὸ σπῆτη εἰς τὸν ἀρμπᾶ, καὶ νὰ γυρίζῃ καθὼς λέγει δὲ καθένας. (Γέρο-Κολοκοτρώνης.)

* * * Η ἐργασία εἶνε τὸ γενικὸν ἀντίδοτον τῆς ἀνησυχίας, τῆς λύπης, τῆς πλήξεως, καὶ τῶν ἄλλων ἀσθενειῶν εἰς ᾧς ὁ πόρκειται ή ἀνθρωπίνη ψυχή. Η ἡδονὴ δύναται μὲν νὰ χρησιμεύσῃ ἐπὶ τινας στιγμὰς δῶς περιπατημόδις, οὐχὶ δύως καὶ δῶς διαρκῆς ἀσχολίας. Μετὰ πάσαν διασκέδασιν, πολλάκις δὲ καὶ διαρκούσσης αὐτῆς, αἰσθανόμεθα κενόν τι, τὸ δόποιον μόνον σπουδαία ἐνασχόλησις δύναται νὰ πληρώσῃ, βοηθοῦσα ἡμᾶς νὰ διενύσωμεν τὸ στάδιον ἡμῶν ἀνευ ἀηδίας. (Καὶ d'Argonneville.)

* * * Οφείλει νὰ ἔχετάσῃ τις τὸν ἑαυτόν του πολὺν καιρὸν, πρὶν διανοηθῇ νὰ καταδικάσῃ τοὺς ἄλλους. (Μολιέρος.)

* * Δὲν ὑπάρχει ἀσθένεια χειροτέρα παρὰ τὸ νὰ μὴ εἶνε τις εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν τύχην του.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Περὶ τῆς καταλληλοτέρας πρὸς ὑπνον θέσεως τοῦ σώματος.

Η ἐν τῇ κλίνῃ πρὸς ὑπνον θέσις τοῦ σώματος ἐξαρτάται κατὰ μέγα μέρος ἐκ τῆς ἔξεως· καταλληλοτέρα δὲ εἶναι ἐκείνη ἣν ἔκαστος λαμβάνει ἐν ἀγνοίᾳ αὐτοῦ μετά τινας αὐτομάτους κινήσεις, σκοπὸν ἔχοντας νὰ παράσχωστε τῷ σώματι ὅσον τὸ δυνατὸν μεῖζον χρήσιμον. Οἱ ἔνοικοι τοῦ σώματος προσπάθειαν πρὸς τὴν τήρησιν τῆς ισορροπίας καὶ ἐπιτρέπουσα τῷ σώματι νὰ στηρίζεται διὰ πλείστων σημείων ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ ἐφ' ἣς ἐκτείνεται. Οἱ ἔχοντες ἐπιπέδους τὰς ὡμοπλάτας καὶ μακρὰς τὰς κλειδὰς κατακλίνονται εὐχερέστερον ἐπὶ τῆς ράχεως, θέσιν τὴν

διποίαν δὲν ὑποφέρουν ἀνέτως οἱ ἔχοντες στρογγύλας τὰς ὡμοπλάτας καὶ βραχείας τὰς κλειδὰς. Η συγνηθεστέρα ἐν τῇ κλίνῃ θέσις τοῦ σώματος ἐστιν ἡ ἐφ' ἔνδε τῶν πλαγίων κατάκλισις, συνηθέστερον τοῦ δεξιοῦ, μετὰ τῶν σκελῶν ἡμικεκομμένων καὶ πρὸς τὰ πρόσω περομένων. Τηρεῖ δὲ τὴν θέσιν ταύτην δὲνθρωπος ἐν ὥρᾳ θέρους τε καὶ χειμῶνος, ὥστε δὲν πρέπει νὰ παραδεχθῷμεν, διτὶ πράττει τοῦτο μιμούμενος τὰ ζῶα, ἃτινα συμμαζεύουσι τὰ μέλη αὐτῶν ἵνα μὴ διασπείρωσι τὴν θερμότητά των ἐπὶ μεγάλης ἐπιφανείας, ἀλλὰ μᾶλλον, διότι, καθὼς παρατηρεῖ δὲ Λευτή, διὰ τῆς ἡμικεκομμένης ταύτης θέσεως χαλῶσιν ἀπαντες οἱ μῆνις, καὶ οὕτως ἀναπαύονται εὐκόλως· ἐνῷ διὰ τῆς ἐντελοῦς ἐκτάσεως τοῦ σώματος, χαλῶσι μόνον οἱ πρός τὴν ἔκτασιν τῆς ἀρθρώσεως ἀντιστοιχοῦντες μῆνις, τῶν λοιπῶν ἀπάντων ἐκτεινομένων ἐφ' ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον. Η ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ πλαγίου κατάκλισις διευκολύνει, κατά τινας φυσιολόγους, τὴν δίοδον τῶν τροφῶν ἀπὸ τοῦ στομάχου εἰς τὴν δωδεκαδάκτυλον, καὶ ἐμποδίζει τὴν διὰ τοῦ ἡπατος πίεσιν τοῦ στομάχου· ἡ ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ πλαγίου κατάκλισις δυσκολεύει τούναντίον τὰς κινήσεις τῆς καρδίας καὶ τὴν κυκλοφορίαν. Οἱ πληθωρικοὶ, οἱ προδιατεθειμένοι εἰς τὰς πρὸς τὸν ἐγκέφαλον συμφορήσεις, δέοντας νὰ ἔχωσι τὴν κεφαλὴν αὐτῶν ἐν ὥρᾳ ὑπνου μᾶλλον ὑψωμένην τοῦ λοιποῦ σώματος, καὶ ἐπὶ σκληροῦ προσκεφαλαίου, δῶς δυσθερμάντου. Τὸ παράγγελμα τοῦτο ἐφαρμόζεται ἴδιως εἰς τὰ παιδία καὶ τοὺς γέροντας, καὶ μάλιστα τοὺς τελευταίους, παρὰ τοὺς δόποις αἱ παθητικαὶ συμφορήσεις ἐπέρχονται εἰς τὰ κεκλιμένα μέρη τοῦ σώματος μετὰ πολλῷ περισσοτέρας εὐκολίας· εἰς οἰανδήποτε ἐτέραν ἥλικιαν τοῦ ἀνθρώπου.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Μέσον τοῦ γράφειν ἐπὶ λειψῶν ὑφασμάτων.

* Ανάμιξον λεύκωμα ὡδὶς ἵσην ποσότητα ὕδατος καὶ κτύπησον καλῶς τὸ μίγμα τοῦτο ἀκολούθως πέρασον τὸ ὑγρὸν διὰ λεπτοῦ τινος υφάσματος καὶ ρίψε καὶ ἀνάμιξε λεπτὴν κόνιν κινηταράρεως (θειούχου ὑδραργύρου). Διὰ τοῦ ὑγροῦ τούτου δύνασαι νὰ γράψῃς ἐπὶ τῶν λινῶν ὑφασμάτων. Αφοῦ δὲ ξηρανθῶσι τὰ γράμματα· ἐὰν θέσης ἐπ' αὐτῶν θερμὸν τὸ σίδηρον διὰ τοῦ δόποιον σιδερόνουσι, τὰ γράμματα ἀποκαθίστανται ἀνεξίτηλα.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ.—Σελ. 600, στήλ. β', στίχ. 9^η καὶ 10^η διορθωτέον· «Καὶ ὅτε ὁ ὄνομαζόμενος Χουσεῖν Ἀγάζης ἥβηλησεν ὑπάτην ἀντί· Καὶ ποτε... θελήσας». —Σελ. 600, στήλ. β', στίχ. 40^η ἀντί· «εὐρέων» διορθ. «εὐρεῖων».

ναται νά συγκαταριθμηθῇ μεταξὺ τῶν παγίων κεφαλαίων, ὡς τὰ πλεῖστα τῶν τῆς ἐργασίας ἐργαλείων.

Γέρω-Πέτρος. — Καὶ πράγματι οὕτως ἔχει τὸ πρᾶγμα. Στέλλω τὸν μίον μου εἰς τὸ σχολεῖον, σπουδάζει ἐπὶ πολλὰ ἔτη καὶ δαπανῶ οὐκ ὀλίγα χρήματα. 'Ο οὐδέ μου, ἐκ μέρους του, ἐργάζεται, καὶ ἀποταμιεύει καθ' ἐκάστην ἐν τῷ μηνημονικῷ του, ὅχι πεντάδραχμα, ἀλλὰ κόκκους γνώσεως καὶ ἐπιστήμης. Καὶ μετά τινα χρόνον, δύναται νὰ χρησιμοποιήσῃ καὶ ὡφεληθῇ ἀπὸ τὰς γνώσεις ταύτας. Βέβαια, τώρα ἐννοῶ, ὅτι καὶ ἡ μάθησις εἶναι ἐν κεφαλαίον ἐπίσης.

Διδάσκαλος. — 'Ο ἐργάτης καὶ λῶς γινώσκων τὸ ἐπάγγελμά του καὶ ἔχων καὶ ἴκανότητα ἔχει ἐπίσης ἐν κεφαλαίον, διότι τὸν πληρώνουν καλήτερον ἀπὸ ἔνα ἐπιτήδειον, καὶ μάλιστα ἀπὸ ἔνα ἡμερομίσθιον ἐργάτην ὁ δροῦς μόνον τὰς δύο του χεῖρας δύναται νὰ προσφέρῃ.'

Α. ΒΕΡΝΑΡΔΑΚΗΣ.

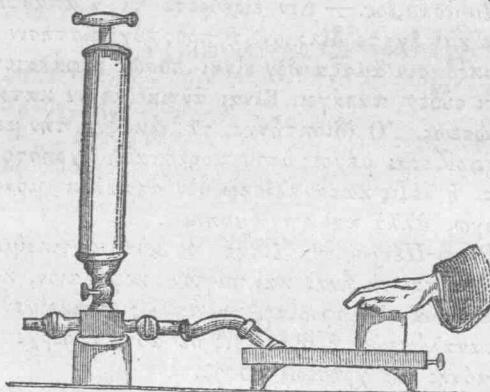
"Ἐπειτα συνέχεια."

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΚΗΡΙΟΥ

"Συνέχεια" εἰδ. σελ. 642.

Τώρα ἡξεύρομεν τὴν βαρύτητα τοῦ ἀέρος. 'Ας σᾶς ἐξηγήσω τινὰς τῶν συνεπειῶν τῆς βαρύτητος ταύτης' καὶ, ἀν θέλετε, θὰ σᾶς ὑποβάλω καὶ τινὰ πειράματα διὰ νὰ ἐννοήσετε μᾶλλον τὶ λέγω.

'Ιδοὺ πάλιν μία πνευματικὴ ἀντλία, ὡς ἐκείνη διὸ ἡς πρὸ δλίγου ἔβιασα τὸν ἀέρα νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν φιάλην. Ήμπορῶ νὰ θέσω τὴν χεῖρά μου

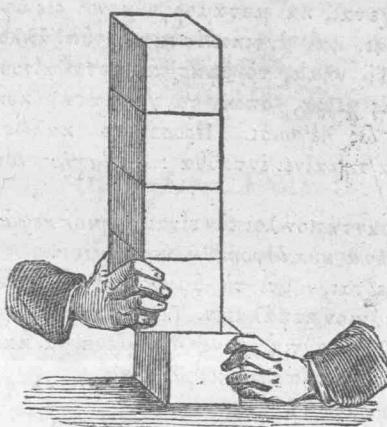
Σχ. 42.

1. 'Ο συγγραφεὺς ἔντεκθε, ὡς βλέπει τις, κατατάσσει τὰ ἐπιστημονικὰ ἡ διανοητικὰ κεφάλαια μετά τίνος ἐνδοιασμοῦ εἰς τὰ πάγια κεφαλαία. Τὰ κεφάλαια ταῦτα καθ' ἥμας κατ' οὐδὲν διαφέρουσι τῶν ὑλικῶν κεφαλαίων, διὸ καὶ εἰσὶ πραγματικὰ πάγια κεφάλαια ὅταν, φυσικῷ τῷ λόγῳ, ἔκμεταλλεύνονται ἡ ἐπιειρήσεις à fonds perdu, ήτοι συναπέργονται μετά τῶν κατόχων αὐτῶν, λόγος διὸ εἰσὶ καὶ ἀναφερίεται. Κατοχῆς τοῦτο συμβαίνει μόνον διὰ τὴν οἰκογένειαν, ὅχι ὅμως καὶ διὰ τὴν κοινωνίαν ἢ τὸ ἔθνος, διότι ὅχι μόνον ποτὲ δὲν κάνονται διὰ τὸ ἔθνος, ἀλλὰ τούναντον καὶ αἰδέζουν. Οἱ κάτοχοι λοιπὸν, τῶν διανοητικῶν τούτων ἡ ἀναφερίστων κεφαλαίων πρέπει νὰ ὑπολογίζωσι τὸ κεφάλαιόν των χρεωλυτικός.

Σ. τ. Μ.

εἰς τὸ μέρος τοῦτο τοῦ δργάνου, δθεν, δταν ἐργασθῇ ἡ ἀντλία, ἀφαιρεῖται ὁ ἄηρ. Πρὸς τὸ παρὸν ἡ χεῖρ μου εἴναι ἐντελῶς ἐλευθέρω, καὶ τὴν ἄγω καὶ τὴν φέρω ἐλευθέρως καὶ χωρὶς ἀντιστάσεως. Μόλις δὲ μετὰ μεράλης ταχύτητος ὅταν τὴν κινῶ, αἰσθάνομαι ἐλαφράν τινα ἀντίστασιν τοῦ ἀέρος. 'Αλλ' ἔμα τὴν θέσω ἐνταῦθι εἰς τὸ ἐργαλεῖον καὶ ἀφαιρέσω τὸν ἀέρα, (ό καθηγητὴς θέτει τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μικροῦ δοχείου τοῦ προσηργημένου τῇ ἀντλίᾳ, καὶ ἐξατλεῖ τὸν ἀέρα) βλέπετε τὶ γίνεται. 'Η χεῖρ μου ὡς νὰ κολλᾶται εἰς τὸ μέρος τοῦτο, καὶ κολλᾶται τόσον, ὡστε ὅταν τὴν ἐγείρω, ἐγείρει καὶ τὸ ὄργανον. Πόθεν προέρχεται ὅτι μετὰ τόσης δυσκολίας δύναμαι νὰ τὴν ἐγείρω; Τὸ βάρος τοῦ ἀέρος τὴν στενοχωρεῖ, τὸ βάρος τοῦ ἀέρος τοῦ πιέζοντος ἀνωθεν ἐπ' αὐτῆς, ἐν ᾧ κάτωθεν ἀηρ δὲν ὑπάρχει.

Νὰ σᾶς δώσω ἄλλο παράδειγμα εὐκαταληπτότερον. 'Επὶ τοῦ δοχείου τῆς πνευματικῆς ἀντλίας ἐκτείνω καὶ δένω σερεβῆς περγαμηνόν. Βλέπετε ὅτι εἴναι καλῶς τεντωμένον. Τώρα ἀρχίζω ν' ἀφαιρῶ ὑπ' αὐτὸν τὸν ἀέρα δι' ἐλαφρᾶς κινήσεως τῆς ἀντλίας. Παρατηρήσατε πῶς κοιλοῦται, πῶς βυθίζεται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον, καὶ φοβοῦμαι ὅτι θὰ σκάσῃ ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ ἀνωθεν ἀέρος, διότι κάτωθεν ἀηρ πλέον δὲν τὸ ὑποβαστάζει. (Τὸ περγαμηνόν σκάρει μετ' ἰσχυροῦ κρότου.) Τοῦτο εἴναι ἀπλοῦν ἀποτέλεσμα τοῦ βάρους τοῦ ἀέρος, ὅστις πιέζει τὸ περγαμηνόν, καὶ ἐννοεῖτε πῶς τὸ πρᾶγμα συμβάνει. Τὰ μόρια τοῦ ἀέρος εἴναι ἐστιβαγμένα εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν καθὼς

Σχ. 43.

οὗτοι οἱ πέντε κύβοι. Καθὼς λοιπὸν, ἀν ἀφαιρέσω τὸν κατώτερον κύβον, δλοι οἱ ἄλλοι θὰ καταβοῦν, οὕτω καὶ εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν διατάσσονται διὰ τηρίζει τὸν ἀνώτερον, καὶ δταν κάτω γίνη τὸ κενόν, παράγεται τὸ ἀποτέλεσμα τὸ δροῖον συνέβη εἰς τὴν χεῖρα μου ὅταν τὴν ζεθεα εἰς τὸ δοχεῖον τῆς πνευματικῆς ἀντλίας, ἢ τὸ δροῖον εἰδεῖτε δταν διερράγη τὸ περγαμηνόν. 'Ας ἐπαναλάβωμεν τὸ περίφαμα ἐτι